

Sygn. akt IV U 122/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2021 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Dorota Załęska

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 stycznia 2021 roku w Sieradzu

odwołania F. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

z dnia 15.11.2019 r. Nr (...)

w sprawie F. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł.

o odpowiedzialność za składki

1. Zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, że F. W. jako prezes zarządu (...) Spółka z o.o. z siedzibą w R. nie ponosi odpowiedzialności za nieopłacone składki na ubezpieczenia społeczne za okres od kwietnia 2014 roku do września 2014 roku i od lutego 2015 roku do marca 2015 roku, na ubezpieczenie zdrowotne od kwietnia 2014 roku do października 2014 roku oraz od lutego 2015 roku do marca 2015 roku, i na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych od kwietnia 2014 roku do września 2014 roku i od lutego 2015 roku do marca 2015 roku;

2. Oddala odwołanie w pozostałej części.

Sygn. akt IV U 122/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 15.11.2019r. (Nr (...)) między innymi na podstawie art. 108§1 w zw. z art. 107§1, §2 pkt 2 i 4, art. 116 ustawy z 29.08.1997r. ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019r., poz. 900 ze zm.), poprzez art. 31 i 32 ustawy z 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019r., poz. 300 ze zm.), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. przeniósł na F. W. odpowiedzialność za zobowiązania płatnika składek (...) Sp. z o. o. o numerze NIP (...) z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz FPiFGŚP wraz z odsetkami za zwłokę w łącznej kwocie 19.729,26zł., w tym:

1. na ubezpieczenie społeczne:

- w kwocie 10.243,90zł. - z tytułu nieopłaconych składek za 02.2014 - 09.2014, 02.2015-03.2015,
- w kwocie 4.348,00zł. - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na 15.11.2019r.

2. na ubezpieczenie zdrowotne:

- w kwocie 2.786,28zł. - z tytułu nieopłaconych składek za okres 02.2014 - 10.2014, 02.2015-03.2015,
- w kwocie 1.176,00zł.-z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na 15.11.2019r.

3. na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

- w kwocie 824,08zł. - z tytułu nieopłaconych składek za okres 02.2014 - 09.2014, 02.2015 -03.2015
- w kwocie 351,00zł. - z tytułu odsetek za zwłokę naliczonych na 15.11.2019r.

Po dwukrotnym awizowaniu przesyłka zawierająca decyzję została zwrócona w dniu 6.12.2019r. **(koperta zawierająca decyzję/akta ZUS).**

W dniu 12.02.2020r., wpłynął wniosek F. W. o przywrócenie terminu do złożenia odwołania od decyzji z 15.11.2019r. Wskazywał, że decyzję ZUS otrzymał 10.02.2020r. Argumentował, że w okresie od 11.11.2019 - 20.12.2019 był oddelegowany do pracy za granicą w ramach zatrudnienia w firmie (...), co potwierdzają dokumenty A-1 wystawione przez ZUS II Oddział w Ł.. Odwołujący wrócił z Niemiec przed Świętami Bożego Narodzenia Podnosił, że po odebraniu w dniu 6.01.2020r. upomnień wzywających do zapłaty zobowiązań w łącznej wysokości 19.729,26zł., w dniu 10.02.2020r., zwrócił się do ZUS w W. o wydanie wskazanej w upomnieniach decyzji. Do wniosku F. W. dołączył kserokopię pisma z 10.02.2020r. o wydanie decyzji oraz kserokopię dokumentów A - 1.

F. W. mieszka sam w samodzielnym mieszkaniu **(wniosek o przywrócenie terminu z załącznikami k. 3 - 9, uzupełnienie odwołania k. 17 - 18, wyjaśnienia wnioskodawcy - na nagraniu CD - 00:02:22 - 00:12:23 k. 51/akta sprawy).**

Precyzując zarzuty przeciwko zaskarżonej decyzji wskazywał, że nie znajduje uzasadnienia twierdzenie ZUS, że zgłoszenie upadłości Spółki (...) nie zostało złożone w odpowiednim terminie oraz że spółka nie posiadała mienia umożliwiającego zaspokojenie zaległości i roszczeń wierzycieli, bowiem wówczas majątek spółki według operatu szacunkowego wynosił ponad 10 mln. zł., bez towarów znajdujących się na regałach marketu (...). Powoływał się na postanowienie Sądu Rejonowego w Sieradzu z 26.10.2015r. w sprawie GU 24/15 „of” o ogłoszeniu upadłości dłużnika F. W. jako osoby nieprowadzącej działalności gospodarczej oraz niezgłoszenie wierzytelności przez ZUS. Odwołanie poparł pełnomocnik strony ustanowiony w sprawie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o odrzucenie odwołania jako złożonego po upływie ustawowego terminu, a w przypadku ewentualnego przywrócenia terminu o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy ustalił:

W dniu 11.05.2004r., została zarejestrowana w KRS (...) Sp. z o. o. z. s w C. (później siedzibę firmy przeniesiono do R. pow. (...)). F. W. był prezesem zarządu spółki od 22.03.2013r.

W dniu 24.03.2014r., odbyło się Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...) Sp. z o.o. w C., które podjęło następujące uchwały:

nr (...) - przyjęto rachunek zysków i strat za 2013r. zamykający się stratą w kwocie 799.402,60zł.

nr(...) przyjęto rezygnację F. W. z funkcji Prezesa Zarządu

nr (...) podjęto uchwałę w sprawie likwidacji

nr (...) podjęto uchwałę o powołaniu likwidatora w osobie A. W. (1) (**uchwała nr (...), uchwała nr (...), uchwała nr (...), uchwała nr (...)** z wypisu z aktu notarialnego k. 27 - 29/akta V GU 43/14; wydruk z KRS nr (...)**akta ZUS**).

W dniu 2.10.2014r., do Sądu Rejonowego w Sieradzu wpłynął wniosek likwidatora (...) Sp. z o. o. o ogłoszenie upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika. Według bilansu załączonego do wniosku, sporządzonego na dzień 30.09.2014r., aktywa i pasywa na dzień 31.12.2013r. wynosiły: 8 878 042,24zł., na dzień 30.09.2014r. wynosiły: 8 504 898,28zł. W roku 2013r. spółka osiągnęła stratę -799 402,60zł., w roku 2014 strata wyniosła -573 691,01 zł. (**wniosek k. 2 - 4 i załączone dokumenty księgowe z wykazem wierzycieli, bilans, rachunek wyników i strat za rok obrotowy 2013/2014 k. 7 - 9/akta V GU 43/14**).

Postanowieniem z 23.12.2014r. Sąd Rejonowy w Sieradzu w sprawie V GU 43/14 zabezpieczył majątek dłużnika przez ustanowienie nadzorca sądowego (**postanowienie k. 45/akta V GU 43/14**).

Z opinii nadzorca sądowego, do której likwidator A. W. (1) nie zgłosił zastrzeżeń wynika, że z uwagi na brak środków w gotówce na pokrycie bieżących kosztów działalności, spółka w 2013r. zaprzestała faktycznie prowadzenia jakiejkolwiek działalności handlowej, zawierając w dniu 28.02.2013r. umowę dzierżawy znacznej części nieruchomości. Umowa ta objęła budynek marketu budowlanego o powierzchni 1350m² wraz z zapleczem logistycznym w postaci placu i dwóch magazynów. Umowa została zawarta na czas określony 30 lat, bez prawa do jej wcześniejszego rozwiązania, a miesięczny czynsz z tego tytułu ustalono na kwotę 18.000zł. + VAT, przy czym czynsz za pierwszy rok trwania umowy płatny ma być z dołu. Dzierżawca odkupił jednocześnie towary zalegające na markecie, których nie chcieli odebrać producenci. Towary te jednak dość długo były przechowywane, co niewątpliwie wpłynęło na obniżenie ich wartości, w związku z czym nie znalazły one nabywców u obecnego dzierżawcy. Mając to na uwadze, Zarząd Spółki zmuszony był do obniżenia w 2014r. ich ceny o 80% pierwotnie ustalonej kwoty.

Aneksem z 30.12.2013r. ustalono, iż miesięczny czynsz z tytułu dzierżawy wynosić będzie 9.450zł.+VAT, przy czym czynsz za pierwszy rok trwania umowy ustalono na kwotę 15.000zł. Aneksem z 30.06.2014r., ustalono, iż czynsz za rok 2014 płatny będzie do dnia 31.03.2015r. w kwocie 5.000zł., a w zamian za pozostałą wartość czynszu za rok 2014 dzierżawca wykona przyłączy gazowe do marketu oraz dokona modernizacji kotłowni z paliwa stałego na gaz ziemny. Działalność na terenie dzierżawionej nieruchomości nie przyniosła jednak dzierżawcy spodziewanych dochodów, skutkiem czego z uwagi na brak porozumienia co do zmniejszenia wysokości czynszu oraz warunków eksploatacji jak również poniesionych kosztów naprawy i utrzymania obiektu, spółka (...) Sp. z o. o. w dniu 19.09.2014r. wypowiedziała umowę dzierżawy z zachowaniem sześciomiesięcznego okresu wypowiedzenia, który upłynie w dniu 31.03.2015r.

Narastające zobowiązania z tytułu dostaw towarów oraz kryzys w branży budowlanej spowodowały, iż spółka w 2010r. zaczęła tracić płynność finansową.

W 2011r. podjęto decyzję o sprzedaży części biurowca, lecz do transakcji nie doszło.

W 2012r. zarząd spółki podjął kolejną próbę poszukiwania oszczędności zawierając w dniu 31.08.2012r. umowę o świadczenie usług z firmą (...) Sp. z o. o., której przedmiotem było świadczenie usług sprzedaży detalicznej i hurtowej materiałów budowlanych oraz wykonawstwo robót budowlanych. W dniu 1.11.2012r., Spółka (...) zawarła analogiczną umowę ze spółką (...) Sp. z o. o., a 1.04.2013r., spółka zawarła analogiczną umowę ze spółką Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o. o., do której spółka (...) Sp. z o. o. przekazując pracowników w trybie art. 23⁽¹⁾k.p.

Jesienią 2012r., Zarząd spółki podjął rozmowy z Grupą (...) SA w celu przejęcia spółki (...) przez (...) SA wraz z całym majątkiem oszacowanym na ok. 12 mln i z zadłużeniem. Propozycje te nie spotkały się z pozytywną odpowiedzią, także zapewne wobec faktu iż wartość majątku spółki była przeszacowana.

W 2013r., Zarząd spółki podjął pierwszą próbę ogłoszenia upadłości spółki, jednakże z uwagi na nie uiszczenie zaliczki na poczet kosztów postępowania zabezpieczającego wniosek o ogłoszenie upadłości został ostatecznie oddalony postanowieniem SR w Sieradzu z 29.01.2014r. w sprawie V GU 37/13.

W dniu 1.03.2006r., spółka (...) zawarła umowę pożyczki z jej współnikiem A. W. (1) na kwotę 50.000zł., a w dniu 1.07.2007r. na kwotę 350.000zł. Termin płatności w/w pożyczek wraz z odsetkami ustalono na dzień 31.12.2015r. Umową z 4.12.2009r., A. W. (1) przeniósł wierzytelności przysługujące mu z tytułu w/w umów na żonę A. W. (2). W dniu 6.06.2013r. spółka zawarła przed SR w Wieluniu w sprawie I Co 313/13 ugodę z A. W. (2), na mocy której ustalono wysokość zobowiązań spółki z tytułu zawartych umów na kwotę 636.250,92zł. i w celu zaspokojenia tych roszczeń spółka (...) przeniosła na rzecz A. W. (2) ruchomości będące jej własnością w postaci wyposażenia marketu budowlanego. Ruchomości te zostały zajęte przez Komornika Sądowego prowadzącego egzekucję na wniosek Grupy (...) SA, a powództwo o zwolnienie od egzekucji zostało oddalone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Kielcach z 17.11.2014r. w sprawie I C 2483/13, z uwagi na uznanie zawarcia w/w ugody za czynność dokonaną z pokrzywdzeniem wierzyciela, a co za tym idzie za bezskuteczną wobec Grupy (...) SA.

- W dniu 30.05.2007r. spółka zawarła z (...) SA umowę kredytu inwestycyjnego w kwocie 2.500.000zł. Kredyt ten miał być spłacony do 1.05.2022r.

- W dniu 9.03.2009r., Spółka zawarła z bankiem (...) umowę kredytu obrotowego nieodnawialnego w kwocie 1.500.000zł. Ostateczny termin spłaty kredytu przypadł na dzień 1.02.2013r.

- W dniu 4.04.2008r. spółka zawarła umowę pożyczki z Grupą (...) SA na kwotę 1.000.000zł.

- W dniu 18.08.2008r. spółka zawarła umowę pożyczki z Grupą (...) SA na kwotę 600.000zł.

- W dniu 21.06.2010r., spółka zawarła z Grupą (...) SA porozumienie restrukturyzacyjne, którego przedmiotem było ustalenie warunków spłaty zobowiązań w kwocie 1.296.000zł. z tytułu zakupu towarów handlowych w 2010r. W dniu 13.05.2013r., Grupa (...) SA postawiła w/w zadłużenie w stan natychmiastowej wymagalności.

W 2012r. nastąpiło nagle zmniejszenie przychodów o niemal 50%, co przełożyło się na wygenerowanie znaczącej straty. W 2013r. koszty działalności spółki przewyższyły dwukrotnie jej przychody, które zostały mocno ograniczone.

Na potrzeby postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy SR w Wieluniu nieruchomość położona w miejscowości R., której właścicielem była spółka (...) została oszacowana w dniu 7.11.2014r. na kwotę 5.018.000,00zł. Nieruchomość ta była przedmiotem wyceny w 2008r. na potrzeby zabezpieczenia kredytów udzielonych przez bank. Wtedy jej wartość oszacowana została określona na kwotę 12.516.000zł. Według stanu na dzień 1.10.2014r., Spółce (...) przysługiwały wierzytelności powstałe w toku prowadzonej działalności w łącznej kwocie 901.341,39zł. Według stanu na dzień 30.09.2014r. zobowiązania spółki (...) wobec prawie 50 wierzycieli wynosiły łącznie 8.078.936,60zł.

Największymi wierzycielami spółki byli: (...) SA, GRUPA (...) SA. Pozostali wierzyciele cywilnoprawni to dostawcy, których wierzytelności nie są znaczne, poza zobowiązaniami wobec (...) Sp. z o. o. Spółka posiadała również zobowiązania wobec wierzycieli publicznoprawnych: US w C., UM w W., ZUS - 60.869,38zł., PFRON.

Z analizy struktury zobowiązań wynika, że najwcześniej wymagalne nieuregulowane zobowiązania spółki pochodziły z 2012r. Są to zobowiązania wobec Grupy (...) SA z tytułu zakupu towarów. W tym czasie spółka osiągnęła stan niewypłacalności. Nie mniej jednak jej problemy finansowe pojawiły się już w latach 2009 - 2010, kiedy spółka nie była w stanie regulować rat wobec (...) SA oraz (...).

Począwszy od początku 2014r., spółka zaprzestała całkowicie regulowania zobowiązań wobec ZUS i US. Łączna kwota hipotek ustanowionych na nieruchomościach spółki wynosiła 12.199.878,14zł. W stosunku do spółki toczyły się liczne postępowania podatkowe. Decyzją (...) 06.2014r., Dyrektor Izby Skarbowej w Ł. utrzymał w mocy decyzję własną z

12.06.2013r. w przedmiocie odmowy uchylenia decyzji z 29.09.2011r. utrzymującej w mocy decyzję Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej z 31.03.2011r. określającą obowiązek zapłaty podatku za okres maj - grudzień w łącznej kwocie 333.986,00zł.

Decyzją z 24.04.2013r., Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Ł. określił dla spółki (...) zobowiązanie w podatku dochodowym od osób prawnych za 2009r. w kwocie 25.178zł. Decyzją z 31.03.2014r., Dyrektor Izby Skarbowej w Ł. uchylił w/w decyzję i określił zobowiązanie w podatku dochodowym od osób prawnych za 2009r. w kwocie 25.067zł. Przeciwno spółce było prowadzonych wiele postępowań egzekucyjnych, także przez organy egzekucji administracyjnej, (**opinia tymczasowego nadzorca sądowego E. F. (1) o stanie przedsiębiorstwa dłużnika (...) Sp. z o.o. z/s w R. k. 48 - 68/akta V GU 43/14**).

Postanowieniem z 20.04.2015r. Sąd Rejonowy w Sieradzu w sprawie V GU 43/14 ogłosił upadłość dłużnika (...) SP. z o. o. w likwidacji w R. obejmującą likwidację jego majątku, przyjmując za podstawę ustaleń opinię nadzorca sądowego (**postanowienie k. 76/akta V GU 43/14**).

W związku z w.w postanowieniem Sądu, w sprawie V GUp 1/15, na podstawie art. 236 ustawy z 28.02.2003r. Prawo upadłościowe i naprawcze, (...) Oddział w C. zgłosił 1.06.2015r. do Syndyka Masy Upadłości, wierzytelności za okres od 10/2012 - 03/2015 w łącznej w kwocie 204.980,49zł. W dniu 16.10.2015r., dokonano korekty wierzytelności za okres od 10/2012 - 03/2015; łączna suma zgłoszonych wierzytelności wyniosła 254.883,35zł. (**zgłoszenie wierzytelności z 1.06.2015r., zestawienie wierzytelności o charakterze tytułu wykonawczego z 1.06.2015r./akta ZUS**).

Według treści księgi wieczystej nr (...) na dzień 2.10.2014r. nieruchomości dłużnika był obciążona następującymi hipotekami:

1. - hipoteka umowna łączna zwykła na rzecz (...) SA jako zabezpieczenie spłat kredytu inwestycyjnego, z terminem zapłaty 01.05.2024r. o wartości 2,5mln zł.,
2. hipoteka umowna łączna kaucyjna na rzecz (...) SA jako zabezpieczenie spłaty odsetek od kredytu inwestycyjnego, z terminem zapłaty 1.05.2024r. o wartości 575 tys. zł.,
3. hipoteka umowna łączna zwykła na rzecz (...) SA jako zabezpieczenie spłaty kredytu obrotowego nieodnawialnego, z terminem zapłaty 1.03.2012r., o wartości 1,5 mln. zł.,
4. hipoteka umowna łączna kaucyjna na rzecz (...) SA jako zabezpieczenie spłaty odsetek od kredytu obrotowego nieodnawialnego, z terminem zapłaty 1.03.2012r., o wartości 350 tys. zł.,
5. hipoteka umowna na rzecz Grupy (...) SA jako zabezpieczenie spłaty zobowiązań z tytułu zapłaty ceny sprzedaży materiałów budowlanych o wartości 2 mln zł.,
6. hipoteka przymusowa łączna na rzecz Grupy (...) SA o wartości 1. 214.402,44zł.,
1.986740,00zł., 2012359,00zł.,
7. hipoteka przymusowa na rzecz Gminy W. 61.376,70zł. (**KW nr (...) k. 14 - 16/akta V GU 43/14**).

Postanowieniem z 28.04.2017r. w sprawie V GUp 1/15, po rozpoznaniu wniosku Syndyka Masy Upadłości (...) Sp. z o.o. w R. o wyrażenie zgody na sprzedaż praw i wierzytelności, Sąd Rejonowy w Sieradzu wyraził zgodę na sprzedaż z wolnej ręki pakietu wierzytelności (**postanowienie k. 380/akta V GUp 1/15**).

W dniu 21.03.2017r., (...) Sp. z o. w upadłości likwidacyjnej z/s w R. sprzedała zabudowaną nieruchomość położoną w R. oznaczoną jako działka nr (...) o obszarze 5.362m² oraz oznaczoną jako działka nr (...) o obszarze 2.745m²,

stanowiące funkcjonalną i gospodarczą całość za ogólną cenę brutto 2.460.000,00zł., która została ostatecznie obniżona do kwoty 2.110.492,00zł. **(wypis z aktu notarialnego k. 374 - 377/akta VGUp 1/15).**

Pismem z 4.04.2017r. ZUS zwrócił się o udzielenie informacji dotyczącej dotychczasowego przebiegu procesu upadłościowego spółki (...) Sp. z o. o. z uwzględnieniem perspektyw zaspokojenia wierzytelności zgłoszonej przez ZUS **(k. 371 - 372/akta V GUp 1/15).**

Pismem z 4.05.2017r., Syndyk poinformował ZUS, iż na liście wierzytelności sporządzonej w postępowaniu upadłościowym (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej została ujęta wierzytelność przysługująca ZUS w kwocie 193.819,23zł. **(pismo k. 392/akta V GUp 1/15).**

Postanowieniem z 23.01.2018r., Sąd Rejonowy w Sieradzu w sprawie V GUp 1/15, zatwierdził plan podziału funduszków masy upadłości - sumy uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości dłużnika położonej w miejscowości R. wice stanowiącej działki oznaczone w ewidencji gruntów numerem (...) i (...) o łącznej powierzchni 0,8107ha złożony przez syndyka upadłości w dniu 30.10.2017r. **(postanowienie k. 543/akta V GUp 1/15).**

Postanowieniem z 23.01.2018r., Sędzia Komisarz zatwierdził oddzielny plan podziału sum funduszków masy upadłości - sumy uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości dłużnika położonej w miejscowości R. gmina W. stanowiącej działki oznaczone ewidencji gruntów numerem (...) i (...) o łącznej powierzchni 0,8107ha **(postanowienie k. 543/akta V GUp 1/15).**

W dniu 18.04.2018r., Syndyk Masy Upadłości przedłożył ostateczny plan podziału funduszków masy upadłości, obejmujący wierzycieli zaliczonych do I kategorii zaspokojenia z kwotą 83.754,00zł. przeznaczoną dla Urzędu Miasta W. **(ostateczny plan podziału funduszków masy upadłości (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej k. 582/akta V GUp 1/15).**

W dniu 2.07.2018r., do Sądu Rejonowego w Sieradzu wpłynęło ostateczne sprawozdanie syndyka masy upadłości (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej. Oddzielny plan podziału kwoty 1.788.612,88 zł. uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości dłużnika zaspokoił wierzytelność zabezpieczoną hipoteką **(k. 596 - 604/ akta V GUp 1/15).**

Postanowieniem z 10.09.2018r. w sprawie V GUp 1/15, został zatwierdzony ostateczny plan podziału funduszków masy upadłości (...) Sp. z o. o. w R. w upadłości likwidacyjnej złożony przez syndyka upadłości 18.04.2018r. **(postanowienie k. 615/akta V GUp 1/15).**

Postanowieniem z 9.11.2018r. w sprawie V GUp 1/15, Sąd Rejonowy w Sieradzu stwierdził zakończenie postępowania upadłościowego (...) Sp. z o.o. w R. w upadłości likwidacyjnej **(postanowienie k. 639/akta V GUp 1/15).**

Pismem z 17.09.2019r., ZUS zawiadomił F. W. o wszczęciu postępowania w sprawie przeniesienia odpowiedzialności jako byłego prezesa zarządu (...) Sp. z o. o. za zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP z pouczeniem o prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, wglądu do akt sprawy. Odbiór zawiadomienia potwierdzono 19.09.2019r. **(zawiadomienie z 17.09.2019r., potwierdzenie odbioru/akta ZUS).**

W dniu 8.10.2019 do ZUS wpłynęło pismo wnioskodawcy, do którego załączył: postanowienie Sądu Rejonowego w Sieradzu, Wydział Gospodarczy z 26.10.2015r. w sprawie GU 24/15 „of” o ogłoszeniu upadłości osoby fizycznej nie prowadzącej działalności gospodarczej, zaświadczenie o dokonaniu wpisu do Rejestru Dłużników Niewypłacalnych z 18.12.2015r., postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi Śródmieścia w Łodzi, XX Wydział Krajowego Rejestru Sądowego z 18.12.2015r. (...) o dokonaniu wpisu do Rejestru Dłużników Niewypłacalnych **(pismo z 30.09.2019r. z załącznikami/akta ZUS).**

W dniu 17.10.2019r., ZUS skierował do F. W. zawiadomienie o zakończeniu postępowania wyjaśniającego w sprawie wydania decyzji o przeniesieniu odpowiedzialności za zobowiązania (...) Sp. z o.o. za należności z tytułu

nieopłaconych składek spółki oraz poinformowano o wyznaczeniu nowego terminu załatwienia sprawy do 15.11.2019r. Korespondencję podjęto 18.10.2019r. (**zawiadomienie z 17.10.2019r., potwierdzenie odbioru/akta ZUS**).

W dniu 31.10.2019r., F. W. złożył w ZUS oświadczenie o zapoznaniu się z aktami sprawy w zakresie przeniesienia odpowiedzialności. W oświadczeniu powołał się na fakt ogłoszenia upadłości konsumenckiej (**oświadczenie z 31.10.2019r./akta ZUS**).

Decyzją z 15.11.2019r. (Nr (...)), Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. między innymi na podstawie art. 108§ 1 w zw. z art. 107§ 1, §2 pkt 2 i 4, art. 116 ustawy z 29.08.1997r. ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019r., poz. 900 ze zm.), poprzez art. 31 i 32 ustawy z 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019r., poz. 300 ze zm.) przeniósł na F. W. odpowiedzialność za zobowiązania płatnika składek (...) Sp. z o. o. o numerze NIP (...) z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz FPiFGŚP wraz z odsetkami za zwłokę w łącznej kwocie 19.729,26zł. Po upływie terminu do złożenia odwołania, przekazano decyzję z 15.11.2019r. do odpowiedniego wydziału ZUS, celem dochodzenia należności w trybie egzekucji (**decyzja z 15.11.2019r./akta**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie i w postępowaniu przed organem rentowym, w tym akta sprawy Sądu Rejonowego w Sieradzu V Wydział Gospodarczy dot. upadłości likwidacyjnej (...) Sp. z o.o. w R. V GU 43/14, V GUp 1/15, zawierających m.in.: wypis z aktu notarialnego z odbycia Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) Sp. z o. o. z podjętymi uchwałami, w tym uchwałą nr (...) z 24.03.2014r. o przyjęciu rezygnacji F. W. z funkcji Prezesa Zarządu, prawomocne postanowienie z 20.04.2015r. o ogłoszeniu upadłości dłużnika (...) Sp. z o.o. i jego uzasadnienie, opinię tymczasowego nadzorcy sądowego E. F. (2) o stanie przedsiębiorstwa dłużnika (...) Sp. z o. o. z 13.02.2015r., do której likwidator spółki (...) A. W. (1) nie zgłosił zastrzeżeń, bilans rachunku zysków i strat za rok obrotowy 2013/2014, bilans, rachunek zysków i strat za rok obrotowy 2013/2014 załączone do wniosku o upadłość, wypis z KW nr (...), sprawozdanie ostateczne syndyka masy upadłości (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej,

Z uwagi na w.w. wyczerpujący materiał dowodowy, Sąd oddalił wniosek o powołanie biegłego sądowego z zakresu rachunkowości i księgowości jako zbędny w sprawie, bowiem stan finansowy spółki(...) został wystarczająco przedstawiony.

Sąd Okręgowy zważył:

W pierwszej kolejności należy odnieść się do wniosku odwołującego o przywrócenie terminu do złożenia odwołania od zaskarżonej decyzji. W ocenie Sądu, w sprawie zaistniały podstawy do przywrócenia wnioskodawcy terminu do złożenia odwołania i merytorycznego rozpoznania sprawy. F. W. dowiedział się o wydaniu zaskarżonej decyzji ZUS z 15.11.2019r. w dniu 10.02.2020r., kiedy to zwrócił się do ZUS w W. o jej wydanie, po odebraniu upomnień wzywających do zapłaty zobowiązań w łącznej wysokości 19.729,26zł., tj. w dniu 10.02.2020r. Niepodjęcie przez stronę zaskarżonej decyzji przed 10.02.2020r., związane było z pobytem odwołującego za granicą w związku z pracą, z której wrócił przed Świątami Bożego Narodzenia, co zostało przez odwołującego wykazane dokumentami A1.

Przechodząc do meritum, odwołanie częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z brzmieniem art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (...) Spółka z o. o., jako płatnik składek, zobowiązany był do obliczania, rozliczania oraz opłacania w terminach określonych ustawą, należnych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za każdy miesiąc kalendarzowy. Niedopełnienie tego obowiązku spowodowało powstanie na koncie ww. spółki zadłużenia z tytułu nieopłaconych składek.

Istota niniejszego sporu sprowadzała się do ustalenia, czy wnioskodawca ponosi odpowiedzialność za nieopłacone składki na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres, którego dotyczy zaskarżona decyzja. Zdaniem Sądu odpowiedzialność wnioskodawcy jako prezesa Zarządu można oceniać i odnosić jedynie do okresu, w którym F. W. pełnił funkcję

prezesa Zarządu spółki, tj. do 24.03.2014r., czyli do podjęcia uchwały przez Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki (...) Sp. z o.o. w C. o przyjęciu rezygnacji z funkcji Prezesa Zarządu Spółki, bowiem z tą datą utracił status prezesa zarządu spółki, pomimo braku formalnego wykreślenia w KRS. Skuteczność oświadczenia woli o rezygnacji z członkostwa w zarządzie oraz odwołania z funkcji nie jest bowiem zależna od dokonania wpisu w KRS. W ocenie Sądu istniały podstawy do przeniesienia na F. W. jako ówczesnego Prezesa Zarządu (...) odpowiedzialności za zaległości składkowe do kwietnia 2014r., gdyż zaległości za marzec 2014r. płatne były do kwietnia 2014r.

Zgodnie z art. 31 ustawy z 13 października 1998. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 300 ze zm.), do należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne mają odpowiednie zastosowanie enumeratywnie wyliczone przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r. - Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2019r. poz. 900 ze zm.), w tym także przepisy regulujące odpowiedzialność osób trzecich za zobowiązania podatkowe. Odpowiedzialność członków zarządu spółki kapitałowej za zaległości podatkowe tej spółki została uregulowana przede wszystkim w przepisie art. 116 Ordynacji podatkowej.

Zgodnie z treścią art. 116 ordynacji podatkowej - za zaległości podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w organizacji, spółki akcyjnej lub spółki akcyjnej w organizacji odpowiadają solidarnie całym swoim majątkiem członkowie jej zarządu, jeżeli egzekucja z majątku spółki okazała się w całości lub w części bezskuteczna, a członek zarządu:

1) nie wykazał, że:

a) we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym czasie zostało otwarte postępowanie restrukturyzacyjne w rozumieniu ustawy z dnia 15 maja 2015r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. poz. 978) albo zatwierdzono układ w postępowaniu o zatwierdzenie układu, o którym mowa w ustawie z dnia 15 maja 2015r. - Prawo restrukturyzacyjne, albo

b) niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło bez jego winy;

2) nie wskazuje mienia spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości podatkowych spółki w znacznej części.

Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu art. 116§ 1 oznacza, że w wyniku wszczęcia i przeprowadzenia przez organ egzekucyjny egzekucji skierowanej do majątku podmiotu nie doszło do przymusowego zaspokojenia wierzyciela. Bezskuteczność egzekucji stwierdza się na podstawie okoliczności wynikających z czynności przeprowadzonych w postępowaniu egzekucyjnym. Jest to stan, w którym zajęty w egzekucji majątek nie rokuje zaspokojenia egzekwowanych należności lub wierzyciel wykaże, że na skutek prowadzonej egzekucji nie uzyskał w pełni zaspokojenia swej wierzytelności. Należy przy tym nadmienić, że zgodnie z art. 116 par. 1 ordynacji podatkowej do uznania egzekucji za bezskuteczną wystarczający jest choćby częściowy brak możliwości zaspokojenia wierzyciela.

Przesłankę „bezskutecznej egzekucji” należy rozumieć jako sytuację, w której nie ma jakichkolwiek wątpliwości, że nie zachodzi żadna możliwość zaspokojenia egzekwowanej wierzytelności z jakiegokolwiek części majątku spółki (por. uchwała SN z 13 maja 2009 roku, I UZP 4/09). Bezskuteczność egzekucji rozumiana jako brak możliwości przymusowego zaspokojenia wierzyciela publicznoprawnego w toku wszczętej i przeprowadzonej przez organ egzekucyjny egzekucji skierowanej do majątku spółki może być jednak wykazana nie tylko na podstawie postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego, ale także w inny sposób. Znajduje to potwierdzenie zarówno w wykładni językowej art. 116 § 1 Ordynacji, z którego nie wynikają żadne wymogi, co do formalnego stwierdzenia bezskuteczności egzekucji z majątku spółki, jak i wykładni systemowej, opartej na analizie art. 59§ 1 i 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym. Bezskuteczność egzekucji jest więc stanem obiektywnym, a przyczyny, jakie doprowadziły do jego powstania, pozostają bez znaczenia dla stwierdzenia jego zaistnienia. Stwierdzenie bezskuteczności egzekucji ustala się na podstawie każdego prawnie dopuszczalnego dowodu, stwierdzenie to jednak powinno być dokonane po przeprowadzeniu postępowania egzekucyjnego. Nie jest przy tym konieczne uprzednie

wydanie postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego (por. uchwała NSA z 8 grudnia 2008r., II FPS 6/08, wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 12 czerwca 2013r. I FSK 1783/12).

Zdaniem Sądu, biorąc pod uwagę ustalony w sprawie stan faktyczny z którego wynika, że zadłużenie płatnika nie zostało zaspokojone w drodze postępowania upadłościowego, brak także możliwości prowadzenia postępowań egzekucyjnych, niezłożenie we właściwym terminie przez F. W. wniosku o ogłoszenie upadłości spółki, niewskazanie mienia spółki, z którego egzekucja umożliwiłaby zaspokojenie zaległości spółki z tytułu składek w znacznej części, przy braku okoliczności skutkujących wyłączeniem odpowiedzialności za zobowiązania spółki, uprawnione było przeniesienie na F. W. jako b. prezesa Zarządu Spółki odpowiedzialności za zaległości składkowe względem ZUS Jednakże tylko za okres od lutego 2014 do marca 2014r., gdyż z dniem 24 marca 2014r. przestał pełnić funkcję prezesa Zarządu Spółki.

Niesporne jest w świetle akt upadłościowych, że narastające zobowiązania z tytułu dostaw towarów oraz kryzys w branży budowlanej spowodowały, iż spółka w 2010r. zaczęła tracić płynność finansową. W 2011r. podjęto decyzję o sprzedaży części biurowca, lecz do transakcji nie doszło. W 2012r. nastąpiło nagłe zmniejszenie przychodów o niemal 50%, co przelożyło się na wygenerowanie znaczącej straty. W 2012r. zarząd spółki podjął kolejną próbę poszukiwania oszczędności zawierając w dniu 31.08.2012r. umowę o świadczenie usług z firmą (...) Sp. z o. o., której przedmiotem było świadczenie usług sprzedaży detalicznej i hurtowej materiałów budowlanych oraz wykonawstwo robót budowlanych, kolejną umowę zawarto 1.11.2012r., ze spółką (...) Sp. z o. o., a następnie 1.04.2013r. ze spółką Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o. o., do której spółka (...) Sp. z o. o. (ten proceder zawierania umów z w.w spółkami znany jest Sądowi z urzędu). Jesienią 2012r., Zarząd spółki podjął rozmowy z Grupą (...) SA w celu przejęcia spółki (...) przez (...) SA wraz z całym majątkiem oszacowanym na ok. 12 mln i zadłużeniem. Propozycje te nie spotkały się z pozytywną odpowiedzią, wobec faktu iż wartość majątku spółki była przeszacowana. Z uwagi na brak środków w gotówce na pokrycie bieżących kosztów działalność, spółka w 2013r. zaprzestała faktycznie prowadzenia jakiegokolwiek działalności handlowej, zawierając 28.02.2013r. umowę dzierżawy znacznej części nieruchomości. Jednakże działalność na terenie dzierżawionej nieruchomości nie przyniosła dzierżawcy spodziewanych dochodów, skutkiem czego umowa dzierżawy została wypowiedziana w dniu 19.09.2014r.

W 2013r., koszty działalności spółki przewyższały dwukrotnie jej przychody, które zostały mocno ograniczone. Według stanu na dzień 30.09.2014r. zobowiązania spółki (...) wobec prawie 50 wierzycieli wynosiły łącznie 8.078.936,60zł. Największymi wierzycielami spółki byli: (...) SA. Pozostali wierzyciele cywilnoprawni to dostawcy, których wierzytelności nie były znaczne, poza zobowiązaniami wobec (...) Sp. z o. o. Spółka posiadała również zobowiązania wobec wierzycieli publicznoprawnych: US w C., UM w W., ZUS - 60.869,38zł., PFRON. Na potrzeby postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy SR w Wieluniu, nieruchomość położona w miejscowości R., której właścicielem była spółka (...) została oszacowana w dniu 7.11.2014r. na kwotę 5.018.000,00zł. Nieruchomość ostatecznie została sprzedana za 2.110.492,00zł. w dniu 21.03.2017r. Łączna suma hipotek ustanowionych na nieruchomościach spółki wynosiła 12.199.878,14zł. Według bilansu sporządzonego na dzień 30.09.2014r., aktywa i pasywa na dzień 31.12.2013r. wynosiły: 8 878 042,24zł., na dzień 30.09.2014r. wynosiły: 8 504 898,28zł. W roku 2013r. spółka osiągnęła stratę -799 402,60zł., w roku 2014 strata wyniosła -573 691,01 zł.

Począwszy od początku 2014r., spółka zaprzestała całkowicie regulowania zobowiązań wobec ZUS i US. W stosunku do spółki toczyły się liczne postępowania podatkowe. Decyzją 27.06.2014r., Dyrektor Izby Skarbowej w Ł. utrzymał w mocy decyzję własną z 12.06.2013r. w przedmiocie odmowy uchylenia decyzji z 29.09.2011r. utrzymującej w mocy decyzję Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej z 31.03.2011r. określającą obowiązek zapłaty podatku za okres maj - grudzień w łącznej kwocie 333.986,00zł. Decyzją z 24.04.2013r., Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w Ł. określił dla spółki (...) zobowiązanie w podatku dochodowym od osób prawnych za 2009r. w kwocie 25.178zł. Decyzją z 31.03.2014r., Dyrektor Izby Skarbowej w Ł. uchylił w/w decyzję i określił zobowiązanie w podatku dochodowym od osób prawnych za 2009r. w kwocie 25.067zł. ZUS zgłosił swoje wierzytelności 1.06.2015r. za okres od 10.2012 - 03.2015 do Syndyka Masy Upadłości w łącznej kwocie 204.980zł., po korekcie łączna suma zgłoszonych wierzytelności wyniosła 254.883,35zł.

W trakcie postępowania upadłościowego Syndyk Masy Upadłości dokonał likwidacji majątku upadłego i podziału środków pochodzących z tej likwidacji. Wobec wysokości środków zgromadzonych w masie upadłości, ostateczny plan podziału objął jedynie wierzytelności Urzędu Miasta W. zaliczone do I kategorii, które zaspokojono do kwoty 83.754zł. (100%). Natomiast oddzielny plan podziału kwoty 1.788.612,88 zł. uzyskanej ze sprzedaży nieruchomości dłużnika zaspokoił wierzytelność zabezpieczoną hipoteką.

Zgodnie z art. 10 Prawa upadłościowego i naprawczego, obowiązującego w spornym okresie, podstawą ogłoszenia upadłości było zaprzestanie przez dłużnika spłaty wymagalnych zobowiązań , a także niewypłacalność dłużnika. Dłużnik jest niewypłacalny, jeżeli nie wykonuje swoich wymagalnych zobowiązań, a dłużnika będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, uważa się za niewypłacalnego także wtedy, gdy jego zobowiązania przekroczą wartość jego majątku, nawet wówczas, gdy na bieżąco te zobowiązania wykonuje (art. 11 ust. 2).

Jak wynika z załączonych do wniosku o upadłość dokumentów obrazujących sytuację finansową spółki i jej zobowiązania pieniężne oraz uzasadnienie wniosku a także jak wynika z niekwestionowanej opinii nadzorca sądowego złożonej w sprawie IV GU43/14, która Sąd Rejonowy Wydział Gospodarczy w Sieradzu przyjął za podstawę postanowienia o ogłoszenia upadłości (...) sp. z.o.o., niewypłacalność dłużnika datuje się już w 2012r., choć pierwsze problemy finansowe wystąpiły już w latach 2009 - 2010 i ma charakter trwały i nieodwracalny. Jest niesporne, że dłużnik zaprzestał regulacji wymaganych zobowiązań pieniężnych od 2009 - 2010, choć zdecydowana większość długów (wobec wielu wierzycieli) powinna zostać spłacona w latach 2011- 2013. Wobec ZUS zaprzestała całkowicie regulować zobowiązania od początku 2014r. Niesporne także jest, że wysokość zobowiązań dłużnika (8.078.936,60zł.) przewyższała

wartość jego majątku (5.268.414.43zł.). W związku z powyższym, zostały spełnione obie pozytywne przesłanki powstania subsydiamej odpowiedzialności odwołującej jako członka zarządu (...) Sp. z o.o. za jej zobowiązania w spornym okresie. Nie ma zatem podstaw do przyjęcia, że istnieje mienie Spółki, z którego egzekucja umożliwi zaspokojenie zaległości składkowych w znacznej części. Powyższe fakty pozwalają na stwierdzenie , iż nie wystąpiły także przesłanki negatywne, uwalniające F. W. od odpowiedzialności za zaległości składkowe.

Ciężar wykazania przesłanek eskulpacyjnych spoczywa na członku zarządu. Członek zarządu winien zatem wykazać, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub wszczęto postępowanie układowe, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości oraz wszczęcie postępowania układowego nastąpiło nie z winy członka zarządu, bądź też wskaże on mienie, z którego możliwa jest egzekucja. Przesłanką uwalniającą członków zarządu spółki od odpowiedzialności za zaległości podatkowe (odpowiednio składkowe) spółki jest zgłoszenie we właściwym czasie wniosku o ogłoszenie upadłości, a to kiedy można ogłosić upadłość, a więc, kiedy taki wniosek będzie skuteczny i powinien być złożony, określały przepisy ustawy z dnia 28 lutego 2003r. Prawo upadłościowe i naprawcze (aktualnie Prawo upadłościowe - tekst jednolity: Dz. U. z 2016r., poz. 2171). Dlatego regulacja zawarta w tych przepisach oraz wykładnia użytych tam pojęć ma znaczenie dla wykładni pojęcia "właściwego czasu" użytego w art. 116§1 pkt 1 lit. a Ordynacji podatkowej. Jednak wykładni tej, co w orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, nie należy dokonywać opierając się tylko na podstawach i terminach złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości określonych w art. 21 w związku z art. 10 i 11 Prawa upadłościowego i naprawczego, ale także z uwzględnieniem celu, jakiemu uregulowanie zawarte w art. 116§1 Ordynacji podatkowej ma służyć. Celem tym jest ochrona należności publicznoprawnych, a także - co do należności składkowych - ochrona Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (vide: wyrok SN z dnia 11 maja 2006r., UK 271/05).

"Właściwym czasem" w rozumieniu art. 116 § 1 pkt 1 lit. a Ordynacji podatkowej nie jest ani krótkotrwale wstrzymanie płacenia długów na skutek przejściowych trudności, ani też całkowite zaprzestanie płacenia długów w następstwie wyzbycia się przez podmiot gospodarczy całego (lub prawie całego) majątku, lecz chwila, kiedy wiadomo już, że dłużnik nie będzie w stanie zaspokoić wszystkich swych zobowiązań. Określenie tej chwili powinno być ujmowane elastycznie w zależności od okoliczności konkretnego wypadku, bowiem właściwy czas do zgłoszenia wniosku o

ogłoszenie upadłości jest przesłanką obiektywną, ustalaną w oparciu o okoliczności faktyczne każdej sprawy (por. wyroki z dnia 14.02.2012r., III UK 24/11).

Wobec wskazanych powyżej faktów wniosek o upadłość z 2.10. 2014r. nie został zgłoszony we właściwym czasie.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 477¹⁴§2 k.p.c., Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że F. W. jako prezes zarządu (...) SP. z o.o. z/s w R. nie ponosi odpowiedzialności za nieopłacone składki na ubezpieczenia społeczne za okres od kwietnia 2014r. do września 2014r. i od lutego 2015r. do marca 2015r., na ubezpieczenie zdrowotne od kwietnia 2014r. do października 2014r. oraz od lutego 2015r. do marca 2015r., i na FP i FGŚP od kwietnia 2014 do września 2014 i od lutego 2015r. do marca 2015r., oddalając odwołanie w pozostałym zakresie na podstawie art. 477¹⁴ §1 kpc.